

Школска 2011/2012. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII разред

Шифра:	Поени	
1.	<p>Којој породици језика припадају италијански, француски и шпански језик? а) германској, б) словенској, в) романској, г) келтској. Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
2.	<p>Душанов законик писан је: а) чистим српскословенским језиком, б) чистим народним језиком, в) народним језиком са елементима српскословенског, г) рускословенским језиком. д) славеносрпским језиком Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
3.	<p>Како је гласило име и презиме цензора словенских књига у Бечу на чији је наговор Вук почео да прикупља народне умотворине? _____</p>	
4.	<p>Дијалекте који имају само један акценат и оне који имају само силазне акценте називамо _____, а оне са четири акцента _____.</p>	
5.	<p>Подвуци правилно написане речи (у екавском изговору): обољење, одељење, покољење, запаљење, опредељење Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
6.	<p>Који акценат има подвучена реч у реченици: Купио је нови рачунар? а) краткосилазни, б) дугосилазни, в) краткоузлазни, г) дугоузлазни. Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
7.	<p>Како гласи видски парњак (глагол супротан по виду) од глагола СЛАГАТИ ако: а) глагол СЛАГАТИ има кратак акценат: _____ б) глагол СЛАГАТИ има дуг акценат: _____</p>	
8.	<p>Заокружи слова испред прелазних глагола: а) схватити, б) пешачити, в) лутати, г) задивити, д) подупрети.</p>	
9.	<p>Подвуци све речи у акузативу: Не урезуј никад срце што воли У нежно дрво, њега то боли Ако баш силно ти волиш Ану Запиши то на своме длану.</p>	

10.	У речи СТАРИНАРНИЦА препознај: корен: _____, творбену основу: _____, суфикс: _____.	
11.	Којим начином творбе је добијена подвучена реч у реченици: Ухватила га је <u>вртоглавица</u> ? _____	
12.	Којим механизмом је добијено значење подвучене речи у реченици: Радо читам <u>Андрића</u> ? а) метафором, б) метонимијом, в) конверзијом.	
13.	У реченици: У <u>Бару</u> најчешће седим у једном <u>бару</u> близу обале препознајемо: а) хомонимију, б) синонимију, в) полисемију, г) антонимију. Заокружи слово испред тачног одговора.	
14.	Подвучи назив књижевног дела који се састоји од глаголске синтагме: Кад су цветале тикве, Прохујало са вихором, Далеко је сунце, Орлови рано лете, Чекајући Годоа, Тако замишљам небо	
15.	Подвучи све речи са функцијом субјекта независне реченице: Као нека сенка пратили су га та жена која му беше досадила и та деца што су била његова.	
16.	Каква је по значењу (врсти) подвучена зависна реченица: Иако му није у потпуности <u>веровала, допустила му је да одведе њеног пса у шетњу</u> ? а) односна, б) намерна, в) допусна, г) изрична. Заокружи слово испред тачног одговора.	
17.	Коју функцију у главној реченици има односна зависна реченица у примеру: Пошто је ово <u>књига коју сам највише волела да читам у младости, сада је поклањам теби да би и ти уживала у њој</u> ? Има функцију _____.	
18.	Подвучите речи које у следећој реченици треба да буду написане великим словом: ВАСКО ПОПА, ВЕЛИКИ СРПСКИ ПЕСНИК, УРЕДНИК БЕОГРАДСКОГ НОЛИТА И ЧЛАН СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, САХРАЊЕН ЈЕ У АЛЕЈИ ЗАСЛУЖНИХ ГРАЂАНА НА НОВОМ ГРОБЉУ У БЕОГРАДУ.	
19.	У следећој реченици подвучите субјекте који су у саставном напоредном односу: Није се <u>јавила само Ана, Матејева другарица, већ је и Матеј, који је све научио, подигао руку, али их учитељица није прозвала па ни један ни други нису поправили оцену.</u>	
20.	Функционални стил којим најчешће пишу новинари назива се _____, а онај који користе адвокати _____.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2011/2012. година

Републичко такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе

VIII разред

Решења

1. в)
2. в)
3. Јернеј Копитар
4. старији(м), млађи(м) / староштокавски(м), новоштокавски(м)
5. **обољење, одељење**, покољење, **запаљење, опредељење**
6. в)
7. а) ЛАГАТИ,
б) СЛОЖИТИ (налагати, посллагати).
8. а), г), д)
9. Не урезај никад **срце** што воли
У **нежно дрво, њега** то боли
Ако баш силно ти волиш **Ану**
Запиши **то** на своме длану.
10. стар-, старинар-, -ница
11. комбинованом (творбом) / комбинована (творба)
12. б)
13. а)
14. Кад су цветале тикве, Прохујало са вихором, Далеко је сунце
Орлови рано лете, **Чекајући Годоа**, Тако замишљај небо
15. Као нека сенка пратили су га **та жена која му беше досадила (и) та деца што су била његова**.
16. г)
17. атрибута (/односног атрибута).
18. **ВАСКО ПОПА**, ВЕЛИКИ СРПСКИ ПЕСНИК, УРЕДНИК БЕОГРАДСКОГ **НОЛИТА** И ЧЛАН **СРПСКЕ** АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, САХРАЊЕН ЈЕ У **АЛЕЈИ** ЗАСЛУЖНИХ ГРАЂАНА НА **НОВОМ** ГРОБЉУ У **БЕОГРАДУ**.
19. Није се јавила само Ана, Матејева другарица, већ је и Матеј, који је све научио, подигао руку, али их учитељица није прозвала па **(ни) један (ни) други** нису поправили оцену.
20. публицистички (новинарски), административни